

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 1889/2005**z dne 26. oktobra 2005****o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

nacionalne kontrole prenosov gotovine znotraj Skupnosti.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 95 in 135 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

- (4) Upoštevati bi bilo treba tudi dopolnilne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru drugih mednarodnih forumov, predvsem v finančni delovni skupini za pranje denarja (FATF), ki je bila ustanovljena na vrhu G-7 v Parizu leta 1989. Skupina FATF v posebnem Priporočilu IX z dne 22. oktobra 2004 poziva vlade, da sprejmejo ukrepe za odkrivanje fizičnih prenosov gotovine, vključno s sistemom prijave ali z drugačno obveznostjo razkritja.

po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ena od nalog Skupnosti je, da z vzpostavitvijo skupnega trga ter ekonomske in monetarne unije v celotni Skupnosti spodbuja skladen, uravnotežen in trajnosten razvoj gospodarskih dejavnosti. V ta namen notranji trg vključuje območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala.
- (2) Vnos premoženjskih koristi, ki izvirajo iz kaznivih dejanj, v finančni sistem in investiranje takih premoženjskih koristi, potem ko so bile te koristi podvržene pranju denarja, škodujejo zdravemu in trajnostnemu gospodarskemu razvoju. Zato je bil z Direktivo Sveta 91/308/EGS z dne 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ⁽³⁾ uveden mehanizem Skupnosti za preprečevanje pranja denarja, s pomočjo katerega se spremljajo transakcije v kreditnih in finančnih ustanovah ter v določenih poklicih. Ker obstaja nevarnost, da bi uporaba tega mehanizma povzročila povečanje prenosov gotovine za nezakonite namene, je treba Direktivo 91/308/EGS dopolniti s sistemom za kontrolo prenosov gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje.
- (3) Trenutno takšne sisteme kontrole uporablja samo nekaj držav članic v skladu z nacionalno zakonodajo. Razlike v zakonodajah škodujejo pravilnemu delovanju notranjega trga. Za zagotovitev enakovredne ravni kontrole prenosov gotovine preko meja Skupnosti bi bilo treba temeljne elemente uskladiti na ravni Skupnosti. Ta uskladitev pa ne bi smela vplivati na možnost držav članic, da v skladu z obstoječimi določbami Pogodbe uporabljajo

- (5) V skladu s tem bi morale za gotovino, ki jo ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje nosi s seboj fizična oseba, veljati načelo obvezne prijave. To načelo bi carinskim organom omogočilo zbiranje podatkov o takih prenosih gotovine in, kadar je to primerno, posredovanje teh podatkov drugim organom. Carinski organi so prisotni na mejah Skupnosti, kjer je kontrola najbolj učinkovita, in nekateri so že pridobili praktične izkušnje na tem področju. Uporabiti bi bilo treba Uredbo Sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. marca 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje ⁽⁴⁾. Ta medsebojna pomoč bi morala zagotoviti tako pravilno uporabo sistema kontrole gotovine kot posredovanje podatkov, kar bi lahko pripomoglo k doseganju ciljev Direktive 91/308/EGS.
- (6) Obveznost prijave bi bilo glede na njen preventivni namen in odvračilni značaj treba izpolniti ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje. Da bi se delovanje organov osredotočilo na pomembne prenose gotovine, naj bi obveznost prijave veljala samo za prenose gotovine v višini 10 000 EUR ali več. Poleg tega bi bilo treba tudi določiti, da se obveznost prijave uporablja za fizično osebo, ki nosi gotovino, ne glede na to, ali je ta oseba njen lastnik.

⁽¹⁾ UL C 227 E, 24.9.2002, str. 574.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 15. maja 2003 (UL C 67 E, 17.3.2004, str. 259), Skupno stališče Sveta z dne 17. februarja 2005 (UL C 144 E, 14.6.2005, str. 1) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2005. Sklep Sveta z dne 12. julija 2005.

⁽³⁾ UL L 166, 28.6.1991, str. 77. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2001/97/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 344, 28.12.2001, str. 76).

(7) Za zagotavljanje podatkov bi bilo treba uporabiti skupne standarde. S tem bo olajšana izmenjava podatkov med pristojnimi organi.

⁽⁴⁾ UL L 82, 22.3.1997, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 807/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 36).

(8) Zaželeno je, da se opredelijo pojmi, ki so potrebni za enotno razlago te uredbe.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

(9) Podatki, ki jih pristojni organi pridobijo po tej uredbi, bi se morali posredovati organom iz člena 6(1) Direktive 91/308/EGS.

Člen 1

Cilj

(10) Za obdelavo osebnih podatkov s strani pristojnih organov držav članic pri izvajanju te uredbe se uporabljata Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov⁽¹⁾ in Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov⁽²⁾.

1. Ta uredba dopolnjuje določbe Direktive 91/308/EGS v zvezi s transakcijami v finančnih in kreditnih ustanovah ter določenih poklicih z določitvijo usklajenih pravil o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje s strani pristojnih organov.

2. Ta uredba ne posega v nacionalne ukrepe za kontrolo prenosov gotovine znotraj Skupnosti, kadar so ti ukrepi sprejeti v skladu s členom 58 Pogodbe.

(11) Kadar obstajajo znaki, da zneski gotovine izvirajo iz kakršne koli nezakonite dejavnosti, povezane s prenosom gotovine, v smislu Direktive 91/308/EGS, se lahko podatki, ki jih pristojni organi pridobijo po tej uredbi, posredujejo pristojnim organom v drugih državah članicah in/ali Komisiji. Prav tako bi bilo treba predvideti posredovanje nekaterih podatkov tudi v primerih, ko obstajajo taki znaki in gre za prenose gotovine pod mejno vrednostjo, ki je določena v tej uredbi.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi:

(12) Pristojni organi bi morali dobiti pooblastila, potrebna za izvajanje učinkovite kontrole prenosov gotovine.

1. „pristojni organi“ pomenijo carinske organe držav članic ali katere koli druge organe, ki jih države članice pooblastijo za uporabo te uredbe;

2. „gotovina“ pomeni:

(a) prenosljive instrumente, ki se glasijo na prinosnika, vključno z denarnimi instrumenti, ki se glasijo na prinosnika, kot so potovalni čeki, prenosljive instrumente (vključno s čeki, zadolžnicami in denarnimi nakazili), ki so izdani na prinosnika, indosirani brez omejitev, izdani v korist fiktivnega prejemnika ali v drugih oblikah, ki dopuščajo prenos naslova ob predaji, ter nepopolne instrumente (vključno s čeki, zadolžnicami in denarnimi nakazili), ki so sicer podpisani, vendar brez navedbe imena prejemnika plačila;

(b) gotovino (bankovce in kovance, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo).

(13) Pooblastila pristojnih organov bi morala spremljati obveznost držav članic, da določijo kazni. Vendar pa bi bilo treba kazni naložiti samo v primeru opustitve prijave v skladu s to uredbo.

(14) Ker cilja te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ga je zaradi transnacionalne narave pranja denarja na notranjem trgu lažje doseči na ravni Skupnosti, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.

Člen 3

Obveznost prijave

(15) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v členu 6(2) Pogodbe o Evropski uniji in navedena v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti v členu 8 Listine –

1. Vsaka fizična oseba, ki vstopa v Skupnost ali iz nje izstopa in nosi gotovino v vrednosti 10 000 EUR ali več, mora v skladu s to uredbo to gotovino prijaviti pristojnim organom države članice, skozi katero vstopa v Skupnost ali iz nje izstopa. Obveznost prijave ni izpolnjena, če se predložijo napačni ali nepopolni podatki.

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

⁽²⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

2. Prijava iz odstavka 1 vsebuje podrobnosti o:
- (a) prijavitelju, vključno s polnim imenom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (b) lastniku gotovine;
 - (c) nameravanem prejemniku gotovine;
 - (d) znesku in vrsti gotovine;
 - (e) izvoru in namenu uporabe gotovine;
 - (f) poti prevoza;
 - (g) prevoznem sredstvu.

3. Podatki se posredujejo v pisni, ustni ali elektronski obliki, kar določi država članica iz odstavka 1. Vendar prijavitelj lahko zahteva, da podatke posreduje v pisni obliki. Kadar je vložena pisna prijava, se prijavitelju na zahtevo izda overjena kopija.

Člen 4

Pooblastila pristojnih organov

1. Zaradi preverjanja izpolnjevanja obveznosti prijave iz člena 3 so uradniki pristojnih organov pooblašteni za izvajanje kontrole fizičnih oseb, njihove prtljage in prevoznih sredstev v skladu s pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji.
2. V primeru neizpolnitve obveznosti prijave iz člena 3 se lahko v skladu s pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji, gotovina z upravno odločbo zaseže.

Člen 5

Evidentiranje in obdelava podatkov

1. Podatke, pridobljene v skladu s členom 3 in/ali členom 4, evidentirajo in obdelajo pristojni organi države članice iz člena 3(1) in se dajo na razpolago organom iz člena 6(1) Direktive 91/308/EGS te države članice.
2. Kadar se pri kontrolah iz člena 4 ugotovi, da fizična oseba vstopa v Skupnost ali iz nje izstopa z zneskom gotovine, ki je nižji od mejne vrednosti iz člena 3, in kadar obstajajo znaki, da je prenos gotovine povezan z nezakonito dejavnostjo v smislu Direktive 91/308/EGS, lahko pristojni organi države članice iz člena 3(1) tudi ta podatek kakor tudi polno ime, datum in kraj rojstva ter državljanstvo te osebe in podatke o uporabljenem prevoznem sredstvu evidentirajo in obdelajo ter

dajo na razpolago organom iz člena 6(1) Direktive 91/308/EGS te države članice.

Člen 6

Izmenjava podatkov

1. Kadar obstajajo znaki, da zneski gotovine izvirajo iz kakršne koli nezakonite dejavnosti, povezane s prenosom gotovine, v smislu Direktive 91/308/EGS, se lahko podatki, pridobljeni na podlagi prijave iz člena 3 ali kontrol iz člena 4, posredujejo pristojnim organom v drugih državah članicah.

Smiselno se uporablja Uredba (ES) št. 515/97.

2. Kadar obstajajo znaki, da zneski gotovine izvirajo iz premoženjske koristi, pridobljene z goljufijo ali s katero koli drugo nezakonito dejavnostjo, ki škodi finančnim interesom Skupnosti, se podatki posredujejo tudi Komisiji.

Člen 7

Izmenjava podatkov s tretjimi državami

Podatke, pridobljene na podlagi te uredbe, lahko države članice ali Komisija posredujejo tretji državi v okviru medsebojne upravne pomoči, ob upoštevanju soglasja pristojnih organov, ki so podatke pridobili v skladu s členom 3 in/ali členom 4, ter ustreznih nacionalnih predpisov in predpisov Skupnosti o posredovanju osebnih podatkov tretjim državam. Če te izmenjave zadevajo izvajanje te uredbe, države članice o takih izmenjavah podatkov uradno obvestijo Komisijo.

Člen 8

Dolžnost varovanja poslovne skrivnosti

Za vse podatke, ki so zaupne narave ali so posredovani kot zaupni, velja dolžnost varovanja poslovne skrivnosti. Pristojni organi jih ne smejo razkriti brez izrecnega dovoljenja osebe ali organa, ki jih je posredoval. Vendar pa je posredovanje podatkov dovoljeno, če so pristojni organi to dolžni storiti v skladu z veljavnimi predpisi, zlasti v zvezi s pravnimi postopki. Razkritje ali posredovanje podatkov se opravi ob polnem spoštovanju predpisov s področja varstva podatkov, zlasti Direktive 95/46/ES in Uredbe (ES) št. 45/2001.

Člen 9**Kazni**

1. Vsaka država članica uvede kazni, ki se uporabijo v primeru neizpolnjevanja obveznosti prijave iz člena 3. Te kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
2. Države članice do 15. junija 2007 uradno obvestijo Komisijo o kaznih, ki se uporabijo v primeru neizpolnjevanje obveznosti prijave iz člena 3.

Člen 10**Ocenjevanje**

Komisija štiri leta po začetku veljavnosti te uredbe Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe.

Člen 11**Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 15. junija 2007.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 26. oktobra 2005

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BORRELL FONTELLES

Za Svet
Predsednik
D. ALEXANDER